

REPUBLIKA HRVATSKA

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**

**Ulica grada Vukovara 14
10000 Zagreb**

KLASA: 310-17/20-01/3

URBROJ: 371-06-20-9

Zagreb, 24. studenoga 2020.

Na temelju članka 16. stavka 9. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije Hrvatska energetska regulatorna agencija je na 25. sjednici Upravnog vijeća održanoj 24. studenoga 2020. donijela

ODLUKU

o davanju odobrenja Hrvatskom operatoru prijenosnog sustava d.o.o. za odstupanje od obveza propisanih člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije

1. Odobrava se zahtjev Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb, Klasa: 700/20-15/1168, Urbroj: 3-300/DB-20-01, od 2. listopada 2020., za odobrenje odstupanja od obveza propisanih člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije.
2. Hrvatskom operatoru prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb odstupanje od obveza propisanih člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije odobrava se na razdoblje od 1 (jedne) godine počevši od 1. siječnja 2021.
3. Nalaže se Hrvatskom operatoru prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb da, u skladu s člankom 16. stavkom 9. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije, do 30. travnja 2021. donese metodologiju i navede projekte koji pružaju dugoročno rješenje za uzroke navedene u zahtjevu iz točke 1. ove Odluke te ih objavi na svojoj internetskoj stranici.
4. Ova Odluka objavit će se na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije.
5. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb (dalje: HOPS) dostavio je Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji (dalje: HERA) zahtjev Klasa: 700/20-15/1168, Urbroj: 3-300/DB-20-01, od 2. listopada 2020., kojim od HERA-e traži odobrenje odstupanja od obveza propisanih člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije (dalje: Uredba (EU) 2019/943).

Člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 propisano je da operatori prijenosnih sustava ne smiju ograničavati količinu kapaciteta interkonekcije koju treba staviti na raspolaganje sudionicima na tržištu kao sredstvo za rješavanje zagušenja unutar njihove vlastite zone trgovanja ili kao sredstvo upravljanja tokovima koji su rezultat transakcija unutar zona trgovanja. Ne dovodeći u pitanje primjenu odstupanja u skladu sa stavcima 3. i 9. ovog članka i primjenu članka 15. stavka 2., smatra se da se ovaj stavak poštuje ako su postignute sljedeće minimalne razine raspoloživog kapaciteta za prekozonsku trgovinu:

(a) za granice koje se služe pristupom temeljenim na koordiniranom mrežnom kapacitetu prijenosa, minimalni kapacitet iznosi 70% kapaciteta prijenosa uz poštovanje graničnih vrijednosti pogonskih veličina nakon što je umanjen za količinu za nepredviđene događaje, kako je utvrđen u skladu sa smjernicom za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima donesenom na temelju članka 18. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 714/2009;

(b) za granice koje se služe pristupom temeljenom na tokovima, minimalni kapacitet je granična vrijednost određena u procesu izračuna kapaciteta dostupnog za tokove izazvane prekozonskom razmjenom. Granična vrijednost iznosi 70% kapaciteta uz poštovanje graničnih vrijednosti pogonskih veličina unutarnjih i prekozonskih kritičnih elemenata mreže, uzimajući u obzir nepredviđene događaje, kako je utvrđena u skladu sa smjernicom za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima donesenom na temelju članka 18. stavka 5. Uredbe (EZ) br. 714/2009.

Člankom 16. stavkom 9. Uredbe (EU) 2019/943 propisano je da na zahtjev operatora prijenosnih sustava regije za izračun kapaciteta relevantna regulatorna tijela mogu odobriti odstupanje od stavka 8. iz predvidivih razloga ako je to potrebno za održavanje pogonske sigurnosti. Takvo odstupanje, koje se ne odnosi na ograničavanje prethodno dodijeljenih kapaciteta na temelju stavka 2., odobrava se svaki put na godinu dana ili na najviše dvije godine ako se razina odstupanja znatno smanji nakon prve godine. Opseg takvih odstupanja strogo je ograničen na ono što je nužno za pogonsku sigurnost te se njima izbjegava diskriminacija između unutarnjih i prekozonskih razmjena.

Prije odobravanja odstupanja relevantno regulatorno tijelo savjetuje se s regulatornim tijelima drugih država članica koje čine dio regije za izračun kapaciteta na koju to utječe. Ako se regulatorno tijelo ne slaže s predloženim odstupanjem, Agencija za suradnju energetskih regulatora odlučuje o njegovu odobravanju na temelju članka 6. stavka 10. točke (a) Uredbe (EU) 2019/942. Obrazloženje i razlozi za odstupanje objavljuju se.

Ako se odstupanje odobri, relevantni operatori prijenosnih sustava razvijaju i objavljuju metodologiju i projekte koji pružaju dugoročno rješenje za razloge za odstupanje koje se odstupanjem nastoji riješiti. Odstupanje istječe kada istekne rok za odstupanje ili kada se primijeni rješenje, ovisno o tome što nastupi ranije.

HOPS u zahtjevu traži izuzeće za granice između Hrvatske i Slovenije te Hrvatske i Mađarske na svim kritičnim elementima mreže na rok od godinu dana, počevši od 1. siječnja 2021.

Prije podnošenja zahtjeva HOPS je procijenio da trenutačno ne zadovoljava kriterij minimalnog kapaciteta od 70% kapaciteta prijenosa uz poštovanje graničnih vrijednosti pogonskih veličina.

HOPS je naveo tri razloga za podnošenje zahtjeva:

Vrijeme potrebno za izradu nužnih alata kako bi se na odgovarajući način uzeli u obzir tokovi snaga unutar i izvan Core regije za izračun kapaciteta,

Ograničene mogućnosti za aktivaciju redispečinga i

Dugoročno planirana isključenja elemenata mreže.

Trenutačno HOPS na svim granicama (HR-SI, HR-HU, HR-BA, HR-RS) određuje količinu raspoloživih prekozonskih kapaciteta na godišnjoj i mjesečnoj razini pristupom temeljenim na mrežnom kapacitetu prijenosa.

O zahtjevu Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o., Kupska 4, Zagreb, Klasa: 700/20-15/1168, Urbroj: 3-300/DB-20-01, od 2. listopada 2020. provedeno je usuglašavanje s regulatornim tijelima država članica Europske unije putem radne grupe pod nazivom *All Regulatory Authority Working Group*.

Slijedom navedenoga, HERA je utvrdila da je zahtjev HOPS-a za odobrenje odstupanja od obveza propisanih člankom 16. stavkom 8. Uredbe (EU) 2019/943 osnovan te je odlučeno kao u točkama 1., 2. i 3. izreke ove Odluke.

Člankom 27. stavkom 9. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da se pojedinačne odluke koje Upravno vijeće Hrvatske energetske regulatorne agencije donosi u obavljanju javnih ovlasti objavljuju na internetskoj stranici Hrvatske energetske regulatorne agencije te je stoga odlučeno kao u točki 4. izreke ove Odluke.

Predsjednik Upravnog vijeća

Tomislav Jureković, dipl. ing., v. r.